

Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2017-1661/ 2227425	HPA	30. marts 2017

EUU alm. del – svar på spørgsmål 81 fra Rasmus Nordqvist (ALT) stillet den 27. februar 2017 til udenrigsministeren

Spørgsmål

Jf. ministerens svar på URU alm. del spørgsmål 60 fra Nick Hækkerup (S), kan ministeren bekræfte, at de eksplicitte forpligtelser i EU-Vietnam frihandelsaftalen til at efterleve af ILOs grundlæggende standarder, herunder retten til organisering og kollektiv forhandling, tvangsarbejde, børnearbejde og ikkediskrimination, jf. artikel 5, kapitel 15 i EU-Vietnams frihandelsaftale, og dertil resten af bestemmelserne om handel og bæredygtig udvikling i Kapitel 15, ikke er omfattet stat-stat tvistbilæggelse, jf. Kapitel 15, artikel 16, således, at en part til aftalen ikke kan indføre f.eks. sanktioner ved eventuel manglende opfyldelse eller misvedligeholdelse af bestemmelser om handel og bæredygtig udvikling under kapitel 15? Kan ministeren yderligere bekræfte, at parterne til EU-Vietnam aftalen, som eneste redskab til at holde hinanden op på forpligtelserne om bæredygtig udvikling i kapitel 15, herunder bekæmpelse af klimaforandringer og sikring af arbejdstagerrettigheder, udelukkende kan bruge de konsultationsmekanismer opsat under artikel 16 og 17, herunder nedsættelsen af en ekspertgruppe, der skal udarbejde en rapport, som parterne til aftalen efterfølgende skal drøfte?

Svar

Bæredygtighedskapitlerne i EU's frihandelsaftaler er generelt en central prioritet for regeringen. Det er vigtigt, at kapitlerne fastsætter ambitiøse bestemmelser samtidig med, at effektiv implementering og efterlevelse sikres.

Som det fremgår af EU-Vietnam aftalens kapitel 15 om handel og bæredygtig udvikling, artikel 16, finder den generelle stat-til-stat

tvistbilæggelsesmekanisme, herunder brugen af sanktioner, ikke anvendelse i forhold til dette kapitel.

Det er imidlertid vigtigt at understrege, at bæredygtighedsbestemmelserne i EU-Vietnam aftalen er bindende, og at manglende efterlevelse vil blive adresseret i henhold til tvistløsningsmekanismen beskrevet i artiklerne 16 og 17. Tvistløsningsmekanismen for bæredygtighedskapitlerne er meget lig den generelle stat-til-stat tvistløsningsmekanisme, da begge mekanismer bl.a. baserer sig på brug af ekspertpaneler. Disse ekspertpaneler udarbejder en rapport om uenigheden, som parterne er nødt til at forholde sig til. Den største forskel på de to tvistløsningssystemer er sanktionsmuligheden, som ikke findes i forhold til bæredygtighedsbestemmelserne. Dette reflekterer et bevidst valg fra EU om, at man på bæredygtighedsområdet arbejder for fremskridt gennem dialog- og samarbejdsmekanismer samt andre instrumenter, der kan bidrage til at lægge politisk pres på parten, som bryder forpligtelserne. Samtidig styrkes tvistløsningsmekanismen ved inddragelse og monitorering ved civilsamfundet. Det har hidtil været vurderingen, at denne tilgang er den bedste metode til at sikre varige fremskridt.

Ekspertstudier fra bl.a. ILO, der sammenligner forskellige modeller for bæredygtighedskapitler i frihandelsaftaler, indikerer, at sanktioner ikke nødvendigvis sikrer mere effektiv efterlevelse. Det er yderligere væsentligt at understrege, at til trods for, at der i flere af EU's bilaterale frihandelsaftaler er mulighed for – på andre områder – at anvende sanktioner i forbindelse med stat-til-stat tvistbilæggelse, så er alle uenigheder mellem parterne hidtil blevet løst ved brug af en dialogbaseret tilgang. I praksis har der dermed hidtil ikke været nogen reel forskel i den tilgang, hvormed man har løst konkrete uenigheder i forbindelse med implementering af EU's frihandelsaftaler.

Det bør nævnes, at EU-Vietnam frihandelsaftalen indgås med eksplicit reference til EU-Vietnam partnerskabs- og samarbejdsaftalen af 2012, der også indeholder bestemmelser om bl.a. bæredygtig udvikling. Frihandelsaftalen udgør således en integreret del af den institutionelle ramme for EU-Vietnam forholdet etableret under denne aftale, som i sin artikel 57 åbner generel mulighed for, at en aftalepart kan træffe passende foranstaltninger, hvis den finder, at modparten ikke opfylder sine forpligtelser.

Kommissionen offentliggjorde ved afslutningen af frihandelsforhandlingerne med Vietnam i januar 2016 et arbejdspapir om

menneskerettigheder og bæredygtig udvikling i EU-Vietnam forholdet med særligt henblik på EU-Vietnam frihandelsaftalen:

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/february/tradoc_154236.pdf